

Dünya Mirası Bursa

içindekiler

- s4** UNESCO nedir?
- s8** Miras nedir?
- s12** Dünya Mirası fikri nasıl doğdu?
- s14** UNESCO Dünya Miras Liste uygulaması nedir?
- s16** Dünya Mirası Amblemi ve PATRİMONİTO ilişkisi nedir?
- s18** Dünya Miraslarına örnekler nelerdir?
- s20** Ülkemizdeki Dünya Miras Alanları nelerdir?
- s26** Dünya Mirası olan şehrimiz (Bursa ve Cumalıkızık)
- s28** Resimli Sözlük
- s36** Dünya Mirası olmamızın bize faydaları nelerdir?
- s38** Sorumlu bireyler olarak görevlerimiz nelerdir?

Birleşmiş Milletler (UN)

UNESCO

UNESCO nedir?

Birleşmiş Milletler (UN), 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yeniden böyle bir savaş yaşamamak için ülkelerin bir araya gelerek oluşturduğu uluslararası bir örgüt olarak 1945 yılında kurulmuştur. Birleşmiş Milletler'in gerçekleştirdiği birçok başarılı çalışma arasında İnsan Hakları Bildirgesi'nin kabul edilerek yayımlanması ve 2001 senesinde Nobel Barış Ödülü'nü almaya hak kazanmış olması sayılabilir.

Merkezi Paris'te bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO), eğitim, bilim ve kültür alanında uluslararası işbirliğini gerçekleştirerek dünya barışına katkıda bulunmak amacıyla 1946'da kurulmuştur.

U *United*
Birleşmiş

N *Nations*
Milletler

E *Educational*
Eğitim

S *Scientific*
Bilim

C *Cultural*
Kültür

O *Organization*
Organizasyonu

Birleşmiş Milletler'in, çocuklarla ilgili çalışmalar yapan UNICEF gibi farklı kuruluşlarından birisi de UNESCO'dur. UNESCO her yaştan insanın eğitimi, bilimsel araştırmalar, sosyal ve fiziksel değerlerin korunması vb. farklı alanlarda çalışmalar yürütmektedir.

Miras nedir?

Miras, geçmişten gelen, bugün birlikte yaşadığımız ve gelecek nesillerin öğrenmesi ve etkilenmesi için aktardığımız varlıklarımızdır. Miras, geçmişten geleceğe bir armağandır.

Miras, **taşınmaz miras, taşınabilir miras ve somut olmayan kültürel miras** olarak üç bölüme ayrılır.

Taşınmaz miras, kültürel ve doğal miraslardan oluşmaktadır.

Yaşadığınız yerde arkeolojik alanlar, tarihi bir cami, kutsal bir yer ya da tarihi bir şehir yer alabilir. Biz bunları **kültürel miras** olarak adlandırıyoruz.

Akçalar Aktopraklık Arkeolojik Alanı

Ayrıca yaşadığınız yerde bir orman veya muhteşem bir sahil yer alıyor olabilir. Bunları ise **doğal miras** olarak adlandırıyoruz.

Keles Kocayayla

Tablolar, heykeller, arkeolojik eserler, sikkeler (tarihi madeni para) ve bitki örnekleri ise

taşınabilir miraslardır.

Orhan Gazi'nin bastırıldığı sikke

Osman Hamdi Bey'in resmi "Kaplumbağa Terbiyecisi"

Karagöz ve Hacivat

Temsiller, anlatımlar, gelenekler, bilgiler ve beceriler ise **somut olmayan kültürel miraslardır.**

Keops Piramidi

Artemis Tapınağı

İskenderiye Feneri

Rodos Heykeli

Babil'in Asma Bahçeleri

Zeus Heykeli

Halikarnas Mozolesi

Günümüze kadar **Antik Dönemin**
7 Harikası olarak bilinen
eserlerden sadece **Keops Piramidi**
ayaktadır.

Bu nedenle bütün bu mirasların
korunması, günümüze ulaşan
özellikleriyle gelecek kuşaklara
aktarılması çok önemlidir.

Dünya Mirası fikri nasıl doğdu?

1959 yılında Mısır hükümeti, Nil Nehri üzerinde Aswan Barajı dolunca su altında kalacak olan Nubian Bölgesi'ndeki Abu Simbel ve Philia mabetlerinin kurtarılması için UNESCO'dan yardım istedi.

Çok kısa zamanda 50 ulusun katkıları ile 80 milyon dolar toplandı ve bu mabetler bölüm bölüm kesilerek baraj dolduğunda etkilenmeyecekleri 64 metre yukarıda tekrar kuruldular.

Bütün devletlerin bu olaya yaklaşımı, dünyada bazı yerlerin DÜNYA MİRASI olduğunu ve buna sahip çıkmanın sınır tanımadığını gösterdi. Böylece 1972 yılında UNESCO bünyesinde DÜNYA MİRAS MERKEZİ kuruldu.

UNESCO Dünya Miras Liste uygulaması nedir?

UNESCO Dünya Miras Merkezi'nin kurulmasının ardından 1972 yılında, dünya üzerinde yok olan kültürel değerleri koruma altına almak amacıyla "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme" hazırlanmıştır.

Sözleşme kapsamında, Dünya Miras Komitesi oluşturulmuştur.

Dünya Miras Komitesi ilk kez 1978 yılında 12 alanı DÜNYA MİRASI ilan etmiştir.

2014 yılı itibariyle Dünya Miras Listesi'nde yer alan miras alanı sayısı **779'u kültürel, 31'i karma ve 197'si doğal** olmak üzere toplam **1007**'ye ulaşmıştır.

Bunlardan **46'sı** şu anda **TEHLİKE ALTINDAKİ DÜNYA MİRAS LİSTESİ'**nde olup acil eylem planı uygulanması gerekmektedir.

Her yıl gerçekleşen Dünya Miras Komitesi toplantıları ile listedeki alanların sayısı değişmektedir.

Güncel takibi için lütfen bakınız:
<http://whc.unesco.org/en/list/>
<http://whc.unesco.org/en/newproperties/>

Dünya Mirası Amblemi ve PATRIMONITO ilişkisi nedir?

Bu amblemi gördüğümüz her yerde UNESCO tarafından çok titiz bir incelemeden geçirildikten sonra kabul edilmiş bir DÜNYA MİRASI ile karşı karşıya olduğumuzu anlarız.

Patrimonito

O bir genç miras koruyucusudur!

Genç arkadaşlarımızın UNESCO Dünya Mirası ile ilgili çalışmalar yaparken kendilerini simgelemesi için oluşturdukları bir logo, bir simgedir Patrimonito...

Dünya Miraslarına örnekler nelerdir ?

Kültürel Miras

Tac Mahal / Hindistan

Doğal Miras

Iguaçu Milli Parkı / Arjantin-Brezilya

Somut Olmayan Kültürel Miras

Kunqu Opera / Çin

Ülkemizdeki Dünya Miras Alanları nelerdir?

Türkiye’de, 2014 yılı itibariyle Dünya Miras Listesi’ne kabul edilmiş 13 miras alanı yer almaktadır.

- 1 İstanbul’un Tarihi Alanları
- 2 Göreme Milli Parkı ve Kapadokya / Nevşehir
- 3 Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası / Sivas
- 4 Hattuşaş (Boğazköy) - Hitit Başkenti / Çorum
- 5 Nemrut Dağı / Adıyaman - Kahta
- 6 Xanthos - Letoon / Antalya - Muğla
- 7 Pamukkale - Hierapolis / Denizli
- 8 Safranbolu Şehri / Karabük
- 9 Truva Antik Kenti / Çanakkale
- 10 Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi / Edirne
- 11 Çatalhöyük Neolitik Kenti / Konya
- 12 Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı / İzmir
- 13 Bursa ve Cumalıkızık :
Osmanlı İmparatorluğu’nun Doğuşu

1 Kültürel Miras

2 Karma Miras
(hem kültürel hem doğal)

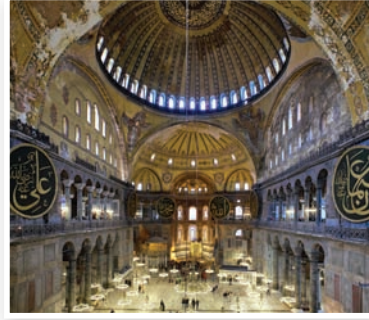

Güncel takibi için lütfen bakınız:

<http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44394/dunya-miras-listesinde-turkiye.html>

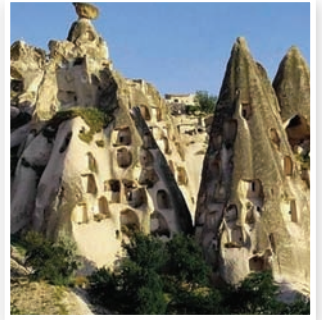
1 İstanbul'un Tarihi Alanları

1985

2 Göreme Milli Parkı ve Kapadokya (Neuşehir)

1985

3 Divriği Ulu Camii ve Darüüşşifası (Sivas)

1985

4 Hattuşaş (Boğazköy) Hitit Başkenti (Çorum)

1986

5 **Nemrut Dağı**
(Adıyaman - Kahta)

1987

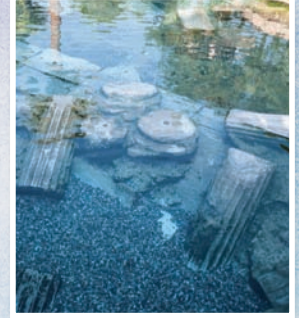
6 **Xanthos-
Letoon**
(Antalya - Muğla)

1988

7 **Pamukkale-
Hierapolis**
(Denizli)

1988

8 **Safranbolu
Şehri**
(Karabük)

1994

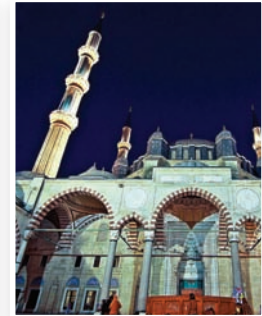
9 Truva
Antik Kenti
(Çanakkale)

1998

10 Edirne
Selimiye Camii
ve Külliyesi
(Edirne)

2011

11 Çatalhöyük
Neolitik Kenti
(Konya)

2012

12 Bergama Çok
Katmanlı Kültürel
Peyzaj Alanı
(İzmir)

2014

13 Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu

2014

15-25 Haziran 2014 tarihleri arasında Katar'ın başkenti Doha'da gerçekleştirilen 38. Dünya Miras Komitesi'nde Bursa UNESCO Dünya Miras Listesi'ne Türkiye'nin 12., dünyanın da 998. Üstün Evrensel Değere Sahip Miras Alanı olarak kabul edilmiştir.

Bir varlığın UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dahil edilebilmesi için ilk olarak Dünya Miras Geçici Listesi'ne kabul edilmesi gerekmektedir.

Türkiye'de, 2014 yılı itibariyle Dünya Mirası Geçici Listesi'nde 52 alan yer almaktadır. Bu liste içerisinde İznik de bulunmaktadır.

Güncel takibi için lütfen bakınız:
<http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44395/dunya-miras-gecici-listesi.html>

Dünya Mirası olan şehrimiz (Bursa ve Cumalıkızık)

Geçmişten günümüze ulaşan Hanlar Bölgesi, Sultan Külliyesi ve Cumalıkızık Köyü sahip oldukları üstün evrensel değerleriyle Dünya Miras Listesi'ne girmişlerdir.

Hanlar Bölgesi (Orhan Gazi Külliyesi ve Çevresi)

Hüdavendigar (I.Murad) Külliyesi

Muradiye (II.Murad) Külliyesi

Osman Gazi ve Orhan Gazi Türbeleri

Bursa, Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk başkentidir. Yüzyıllarca Tophane semtindeki kale içerisinde bir yaşam varken, 14. yüzyıl başlarında Osmanlıların Bursa'ya gelmesiyle şehir, surların dışında gelişmeye başlamıştır. Orhan Gazi, I. Murad Hüdavendigâr, Yıldırım Bayezid, Çelebi Mehmed ve II. Murad kendi külliyelerini sur duvarlarının dışında farklı bölgelerde inşa ettirmişlerdir.

Bu sırada kentin gelişmesi ve külliyelerin bakımı için gelir sağlamak amacıyla han, bedesten, hamamlar inşa ettirmiş ve köylerin kurulmasını sağlamışlardır. Bu özellikleri ile kendinden sonra gelişen Osmanlı şehirlerine de örnek olan bir kenttir Bursa...

Yıldırım (I. Bayezid) Külliyesi

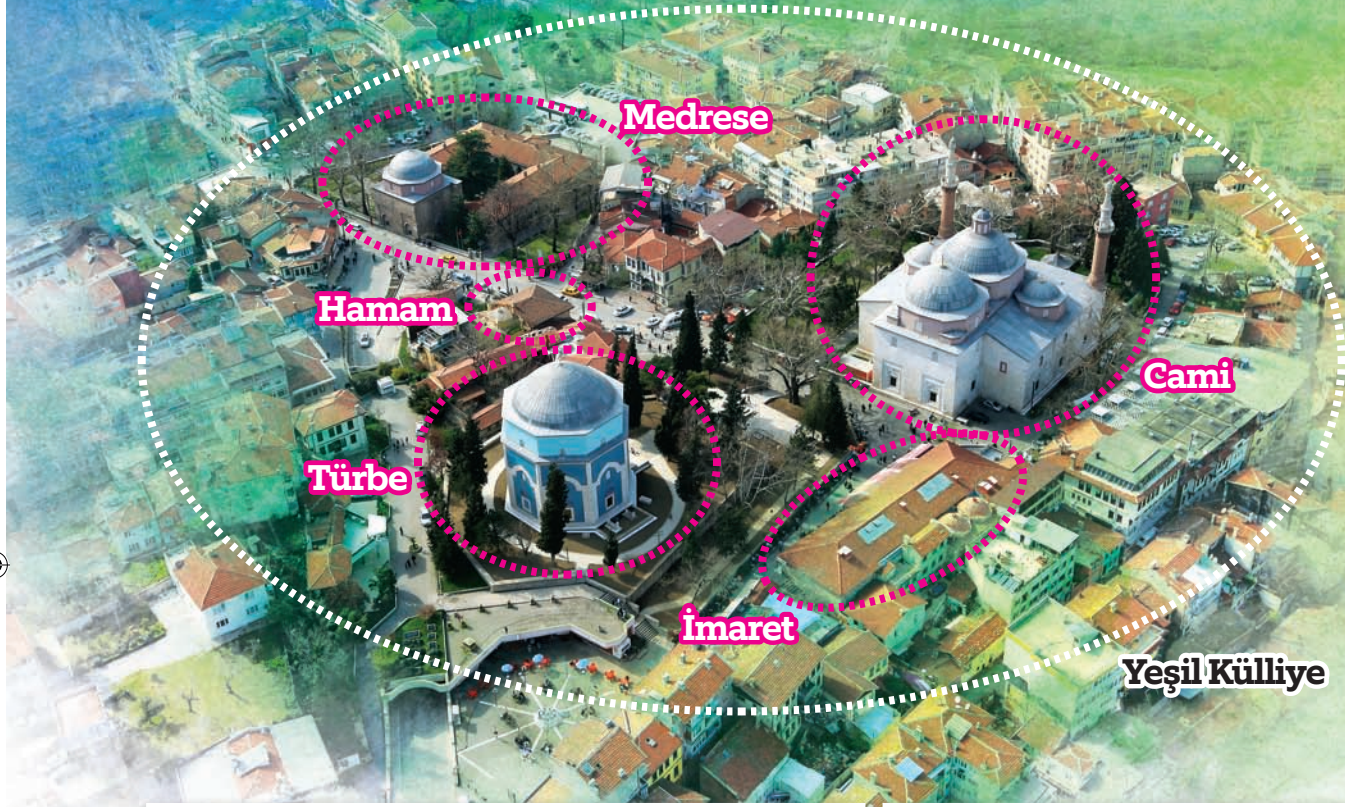
Yeşil (Çelebi Mehmed) Külliyesi

Cumalıkızık Köyü

Resimli Sözlük

Medrese : Okul

Türbe : Külliye'yi yaptıran padişahın mezarının bulunduğu yapı.

Hamam

İçinde banyo yapılan yapı.

İmaret

Fakirlere ve öğrencilere sıcak yemek dağıtılan yer.

Vakıf

Gelirleri hayır işleri için kullanılan tarım arazileri, hanlar, dükkanlar, hamamlar gibi mülklerle ilgilenen kurum.

Han

Üst katı gezginler ve tüccarlar için otel, alt katı onların taşıdıkları mallar için depo.

Hanlar Bölgesi'ne Dönüşen "Orhan Gazi Külliyesi"

Hanlar Bölgesi (Orhan Gazi Külliyesi ve Çevresi)

Bursa'nın fethinden sonra Orhan Gazi, kenti geliştirme politikası doğrultusunda; Bizans Kalesi'nin hemen dışında bir külliye inşa ettirmiştir.

Orhan Gazi Külliyesi'nin etrafı zamanla şehrin ticari merkezi haline gelen Tarihi Çarşı ve Hanlar Bölgesi'ne dönüşmüştür. Bu bölgedeki tarihi yapılar 14. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar geçen zaman dilimi içinde yapılmıştır.

Osman Gazi ve Orhan Gazi Türbeleri

Osmanlı hanedanının kurucusu Osman Gazi, Bursa'yı fethedemeden vefat etmiş ve vasiyeti üzerine bugün gömülü olduğu Tophane'deki Osman Gazi Türbesi'ne defnedilmiştir.

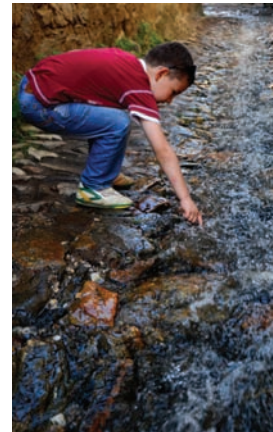
Bursa'yı 1326 tarihinde fetheden, Osman Gazi'nin oğlu Orhan Gazi de vefat ettiğinde kendi yaptırdığı külliyesine yakın bu alanda, babası Osman Gazi'nin yanına defnedilmiştir.

Orhan Vakfiyesi'ne ait bir Vakıf Köyü olan "Cumalıkızık Köyü"

Cumalıkızık tarihi, kültürel ve doğal değerleri ile özgünlük ve bütünlüğünü koruyabilmiş kırsal bir yerleşim olup, bir Osmanlı vakıf köyüdür. Bir "Vakıf Köyü" olarak külliyelerin ve ilk başkentin inşası için gelir olmuştur.

Geleneksel sokak dokusu, ahşap yığma evleri ve anıtsal yapılarıyla, Osmanlı'nın kırsal yaşam tarzını bugün de sürdüren iyi bir örneğidir.

Kentin Batı Sınırını Belirleyen;

Hüdavendigar (Sultan I.Murad) Külliyesi

Sultan I.Murad tarafından 1363 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, şehrin batıya doğru genişlemesini sağlamıştır. Bün-yesinde, aynı yapı içerisinde iki katlı olarak tasarlanan cami ile medrese, imaret, ha-mam ve külli-yeyi yaptıran Sultan'ın tür-besini barın-dırmaktadır.

Yakınındaki Eski Kaplıca külliyesinin bir parçası gibi hizmet verdiği için, hamam küçük boyutlu olarak yapılmıştır.

Kentin Doęu Sınırını Belirleyen;

Yıldırım (Sultan I.Bayezid) Külliyesi

Yıldırım Bayezid tarafından 1390 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, kentin doğu sınırını çizmiştir. Döneminin önemli bir eğitim merkezi haline gelmiş olan külliye, bugün bünyesinde cami, medrese, hamam ve külliye yapıları barındırmaktadır.

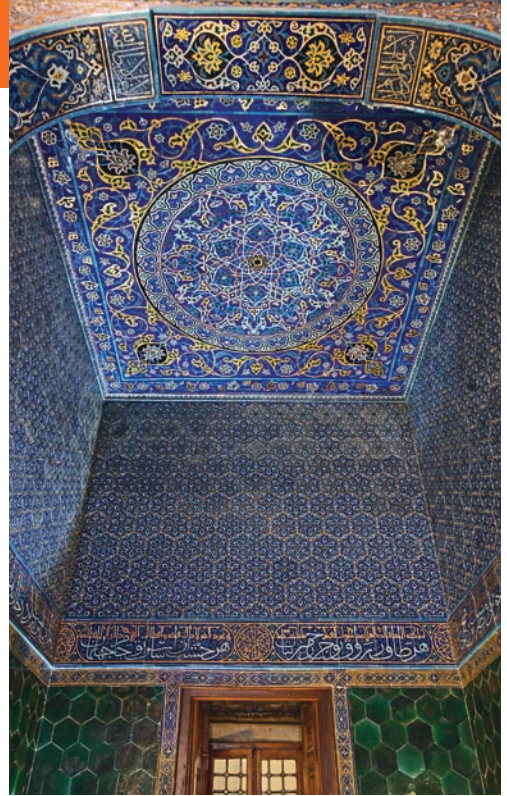

Yeniden Doğuşun Simgesi

Yeşil (Çelebi Mehmed) Külliyesi

Sultan I. Mehmed (Çelebi) tarafından 1414 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, Ankara Savaşı'nda (1402) Timur karşısında alınan yenilginin ardından, Osmanlı'nın yeniden ve daha güçlü olarak doğuşunu sembolize etmektedir. Bünyesinde cami (Yeşil Cami), medrese, hamam, imaret ve külliyei yaptıran Sultan'ın türbesini (Yeşil Türbe) barındırmaktadır.

Manevi Huzurun Sembolü

Muradiye (Sultan II.Murad) Külliyesi

Osmanlı Sultanları tarafından Bursa'da yaptırılan son külliye. Sultan II. Murad tarafından 1425 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, içerdiği türbeler topluluğu ile bir şaheserdir.

Bünyesinde cami, medrese, hamam, imaret ve içerisinde külliyei yaptıran Sultan'ın türbesi de dahil, toplam 12 adet türbenin yer aldığı hazireyi (mezar yeri) barındırmaktadır.

Dünya Mirası olmamızın bize faydaları nelerdir?

1

DÜNYA MİRASI olan Bursa'daki alanlar, tüm dünya halklarının ortak mirası olarak kabul edilmiş olduğundan, özensiz bir biçimde bozulamıyor, kirletilemiyor; sürekli bir bakım ve koruma altına girmiş oluyor.

2

DÜNYA MİRASI olan yerin bakımı, tamiri ve korunması için yapılacak harcamaların bir bölümü UNESCO üyesi olan Dünya Ülkeleri tarafından ortaklaşa karşılanabiliyor. Ancak savaş, aşırı yoksulluk vb. sebeplerle tehlike altında olan alanlara öncelikli olarak yardım ediliyor. Bizim gibi ülkelerde ise koruma için uzman ve eğitim desteği sağlanıyor.

3

İnsanlar DÜNYA MİRASI olan yerleri merak ettikleri için görmeye geliyorlar. Böylece Bursa'mıza turist gelmiş oluyor. Turistlerin gelmesi de şehrimize gelir getiriyor.

4

Bursalılar olarak bu alanları koruduğumuz ve koruyacağımıza dair söz verdiğimiz için ödüllendirilmenin gururunu yaşıyoruz. Bütün dünyanın MİRAS olarak çok önemseydiği bir yere sahip olmakla övünüyoruz.

Sorumlu bireyler olarak görevlerimiz nelerdir?

Okulda,
tarihi alanların
tanıtımına yönelik
kulüplerin kurulmasını
istemek.

Tarihi eserlere
zarar verenlere
engel olmak.

Şehrimizdeki
tarihi eserler
(anıtlar, tarihi
mahalleler ve köyler)
hakkında bilgi edinmek.

Okulunuzda tarihi
çevrenin korunması
konusuyla ilgili bir
köşe oluşturmak.

Ülkemizdeki ve dünyadaki insanlığın ortak mirası olan yerleri araştırmak.

Tarihi alanların temiz kalmasına önem vermek.

Yanıcı maddeleri tarihi eserlerden uzak tutmak.

Yayalaştırılmış alanlara arabayla girmek.

www.bursa.bel.tr

alanbaskanligi.bursa.bel.tr